

عنوان مقاله:

عرفان شهودی و عرفان نظری در مدرسه حکمی آیت الله جوادی آملی

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت اسرا، دوره 7، شماره 1 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

مهدی صدقی - پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

خلاصه مقاله:

آیت الله جوادی آملی به تبع استاد خود، علامه طباطبایی، با تحلیل عین ربط بودن معلول به علت، ماهیت را به مفهوم بازمی گرداند؛ از این رو خارجی بودن ماهیت را به عرض وجود، که در کلام ملاصدرا است، سخنی مقدماتی و تعلیمی می داند؛ پس آنچه متن خارج را پر کرده، فقط وجود است که با علم حضوری شهودی اتصالی در مشهد نفس عارف قرار می گیرد. این علم شهودی عرفانی، عبور از علم و رسیدن به نفس معلوم یا شهود عرفانی عوالم منفصل است؛ اما عارف باید در حیطة نظر و برای تبیین و مستدل کردن سخن خود، در عالم مفاهیم و علم حصولی سخن گوید؛ پس چاره ای نیست که منطق یا پیش نهد، این مفاهیم را بررسی کند، با آن ها معامله علم حصولی کند و شهودات بی واسطه را به رتبه یقین روان شناسانه تقلیل دهد؛ اما معامله منطق با عرفان این نیست که جدا افتاده از عرفان شهودی با مفاهیمی در عرفان نظری کار کند، طوری که مفاهیم نظری را به بدیهی بازگرداند (شیوه منطق)، بلکه فقط وقتی مفاهیم نظری و بدیهی از پلیدی ها مصون اند که با عین خارجی پاک مرتبط باشند و بتوانند یافته های متصل خود را به حقایق منفصل برگرداند. مقاله درصدد است تفاوت های این دو شیوه عرفانی را مقایسه و امکان پیوند آن ها را بررسی کند.

کلمات کلیدی:

عرفان نظری، عرفان شهودی، اصالت وجود، علم حضوری، یقین منطقی، یقین روان شناختی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1395803>

